

Nastavna cjelina br. 5:

KOSTI I ZGLOBOVI DONJEG UDA – ZDJELICA, NATKOLJENICA I ZGLOB KUKA

OPĆI CILJEVI:

- prepoznati, imenovati i pravilno orijentirati kosti zdjelice i kost natkoljenice
- objasniti prilagođenost građe zdjelice funkciji noge
- imenovati sve spojeve između kostiju zdjelice, za svaki navesti kojoj skupini pripada, i po građi i po mehanici
- razumijevanje kretnji u zglobovima zdjeličnog obruča i kuka
- ponoviti princip građe dugih i plosnatih kostiju

SPECIFIČNI CILJEVI:

Ossa membri inferioris, kosti donjih udova

Os coxae, zdjelična kost

- Prepoznati i opisati zdjeličnu kost.
- Opišite anatomske položaje zdjelične kosti, tj. navedite strukture zdjelične kosti koje leže u vertikalnoj i horizontalnoj ravnini kada se zdjelična kost nalazi u anatomske položaju.
- Navedite kosti koje izgrađuju zdjelicu.
- Navedite razlike u građi muške i ženske zdjelice.
- Navedite mjesto hvatišta trbušnih mišića (kost, strukturu na toj kosti).
- Imenuj ploštine bočne kosti i lociraj pruge za mišiće stražnjice.
- Koji mišići polaze sa prednjih šiljastih izbočina bočne kosti?
- Koji mišići polaze sa sjedne kvrge?
- Gdje se nalazi *facies symphysialis* u odnosu na grane preponske kosti?
- Navedite najslabije točke zdjelice i odgovori pri kakvim opterećenjima pucaju.
- Što je *linea terminalis*? Navedite strukture kojima prolazi *linea terminalis*.
- Što je inklinacija?
- Opišite položaj između *tuber ischiadicum* i *spina ischiadica* u odnosu na trup i granu sjedne kosti.
- Kako se određuje i što mjeri *conjugata vera*?
- Koji je najširi promjer ulaza u zdjelicu?

Os femoris, bedrena kost

- Prepoznati i opisati dijelove bedrene kosti:
na proksimalnom kraju kosti:

caput ossis femoris,
trochanter major et minor,
collum ossis femoris, fossa trochanterica,
crista et linea intertrochanterica

- na središnjem dijelu kosti:

linea aspera, tuberositas glutea, linea pectinea,
linea supracondylaris lateralis et medialis, facies poplitea ossis femoris
ploštine i rubove

- na distalnom kraju kosti:

condylus medialis et lateralis ossis femoris,
fossa intercondylaris, linea intercondylaris,

facies patellaris ossis femoris, epicondylus medialis et lateralis ossis femoris

- Što je kolodijafizarni kut?
- Kako se naziva stanje kad je kut manji, a kako kad je veći?
- Opišite razliku u zavijenosti kondila femura.
- Opišite položaj patele u odnosu na *facies patellaris* pri ekstenziji koljena, te pri djelomičnoj i potpunoj fleksiji koljena.
- Na kojem dijelu se događaju prijelomi bedrene kosti i u kojoj životnoj dobi?
- Ovisi li učestalost prijeloma o spolu?

***Syndesmoses cinguli pelvici*, sveze između dijelova zdjelične kosti:**

- Objasni kako *membrana obturatoria* pretvori *sulcus obturatorius* u kanal

***Symphysis pubica*, preponska simfiza**

- Kojoj skupini zglobova pripada simfiza?
- Što je to *arcus pubicus*?
- Opišite promjene u građi simfize koje se događaju u trudnoći.

***Art. sacroiliaca*, zglob između križne i bočne kosti**

- Navedite i opišite zglobne plohe.
- Navedite najjače sveze zgloba i opišite njihov smještaj.
- Kakav je ovo zglob po funkciji i da li su česta iščašenja?
- Što se događa sa zglobom u trudnoći?
- Opišite kako se formiraju *foramen ischiadicum majus et minus*.

***Art. coxae*, zdjelični zglob**

- Navedite konveksno i konkavno zglobno tijelo.
 - Navedite gdje se hvata fibrozna, a gdje sinovijalna čahura zgloba kuka.
 - Navedite specifičnosti zgloba kuka.
 - Navedite kretnje koje se vrše u zglobu i osovinu oko koje se vrši pojedina kretnja.
 - Navedite ligamente koji pojačavaju zglobnu čahuru. Za svaki od njih navedite s koje strane pojačava zglobnu čahuru i koje kretnje ograničava.
 - Kako je smješten vrat bedrene kosti u odnosu na zglobnu čahuru?
 - Što je *zona orbicularis*?
 - Koji je srednji položaj zgloba kuka?
 - Kako je usmjereno konkavno zglobno tijelo?
- Opiši izgled rubne hrskavice i odgovorite nalazi se intra ili ekstrartikularno
- Objasnite zašto u sjedećem stavu možemo prebaciti nogu preko noge.
 - Objasnite razliku između skupine sferoidnih i zdjeličastih zglobova.
 - Kada se događaju iščašenja kuka, koja iščašenja poznaješ i koje je najčešće?